

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 3132

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 april 2025

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de informele Raad Buitenlandse Zaken van 7 en 8 mei 2025.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp

Geannoteerde Agenda Informele Raad Buitenlandse Zaken 7 en 8 mei

Op woensdag 7 en donderdag 8 mei zal de informele Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) plaatsvinden in Warschau. Op het moment van schrijven is er nog geen agenda rondgestuurd. Er wordt verwacht dat in ieder geval de Russische agressie tegen Oekraïne en de EU-VS relatie op de agenda zullen staan. Na afloop wordt naar verwachting gesproken met kandidaat-lidstaten. De Minister van Buitenlandse Zaken is voornemens deel te nemen aan de informele RBZ (Gymnich). De Gymnich discussies zijn niet conclusief en er zullen geen Raadsbesluiten of mededelingen uit voortvloeien. Het doel van de Gymnich is om ruimte te bieden voor een strategische discussie.

Russische agressie tegen Oekraïne

Tijdens de Gymnich zal naar verwachting gesproken worden over de voortdurende Russische agressie tegen Oekraïne en de urgentie van voortgezette militaire en niet-militaire steun voor Oekraïne. Nederland blijft Oekraïne politiek, militaire, financieel en moreel actief en onverminderd steunen in tijden van oorlog, herstel en wederopbouw, voor zolang als dat nodig is. In deze fase blijft het van belang Oekraïne in staat te stellen zich te verdedigen tegen de aanhoudende Russische aanvallen en sterk te positioneren met het oog op mogelijke onderhandelingen. Het kabinet zal het belang blijven onderstrepen dat alle EU-lidstaten hun bijdrage hieraan leveren.

EU-VS

Naar verwachting zal ook de EU-VS relatie besproken worden tijdens de Gymnich. Voor Nederland belangrijk om als EU eensgezind te werken aan een positieve en pragmatische relatie met de Verenigde Staten.

Lunch met Ministers van kandidaat-lidstaten

Na afloop zal er een gesprek plaatsvinden met de Ministers van Buitenlandse Zaken van kandidaat-lidstaten. Georgië is niet uitgenodigd. Nederland zal de nadruk leggen op het belang van de Kopenhagencriteria en hervormingen, met name op goed bestuur en de rechtsstaat, en benadrukken dat EU-toetreding gebaseerd is op merites. Tevens zal Nederland de volledige aansluiting van een aantal kandidaat-lidstaten bij het GBVB verwelkomen en de overige oproepen dit voorbeeld te volgen.

EU-toetredingsproces Albanië: openen Cluster 3

Afhankelijk van instemming van lidstaten zal naar verwachting binnenkort een Intergouvernementele Conferentie (IGC) met Albanië worden georganiseerd. De Commissie heeft aanbevolen om Cluster 3 (competitiviteit en inclusieve groei) te openen.¹ Er zijn geen *opening benchmarks* waar Albanië aan moet voldoen voorafgaand aan het openen van Cluster 3. Wel moet de Raad overeenstemming bereiken over gepaste *closing benchmarks*, waar Albanië gedurende het toetredingsproces aan dient te werken en aan moet voldoen voorafgaand aan het onder voorbehoud sluiten van de hoofdstukken die behoren tot Cluster 3. Na het vaststellen van deze *closing benchmarks* kan Cluster 3 geopend worden.

¹ Cluster 3 omvat 8 hoofdstukken. Sinds de herziening van de uitbreidingsmethodologie in 2020 worden hoofdstukken vallend onder een cluster gezamenlijk geopend om de samenhang tussen de hoofdstukken en de door te voeren hervormingen te bevorderen.

Ten aanzien van de bredere rechtsstaatsituatie en hervormingen in Albanië verwijst het kabinet naar de bevindingen van het landenrapport van de Commissie uit 2024 dat op verschillende vlakken voortgang is geboekt, zoals aangegeven in de kabinetsappreciatie.² Eventuele tekortkomingen, zoals gebrekkige institutionele capaciteit, zal Albanië gedurende het toetredingsproces moeten aanpakken.

Het kabinet staat zeer kritisch tegenover verdere uitbreiding van de EU, en houdt streng vast aan de eisen voor lidmaatschap van de EU, inclusief de zogenoemde Kopenhagen-criteria. Hervormingen op het gebied van goed bestuur, transparantie en de rechtsstaat zijn belangrijk en waar mogelijk ondersteunt Nederland daarbij. Er worden geen concessies gedaan aan deze criteria. Het voorstel om na Cluster 2 ook Cluster 3 te openen past in de fase van de toetredingsonderhandelingen waarin Albanië zich bevindt. Voor het openen van een cluster geldt dat ook de voortgang op bredere rechtsstaatthema's en hervormingen gewogen wordt. Het kabinet verwijst hiervoor naar de bevindingen van het landenrapport van de Commissie uit 2024 dat door Albanië op verschillende vlakken voortgang is geboekt, zoals aangegeven in de kabinetsappreciatie.³ Eventuele tekortkomingen, zoals gebrekkige institutionele capaciteit, zal Albanië gedurende het toetredingsproces moeten aanpakken. Het kabinet heeft een positieve grondhouding ten aanzien van het openen van Cluster 3, mits de aandachtspunten van het kabinet in voldoende mate in de *closing benchmarks* verankerd zijn. Het krachtenveld in de Raad lijkt zich te bewegen richting brede steun voor deze stap.

² Kamerstuk 23 987, nr. 397

³ Kamerstuk 23 987, nr. 397